

НАРЕДБА № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества

Обн. - ДВ, бр. 84 от 12.10.2018 г., в сила от 19.11.2018 г.

Приета с Решение № 922-Н от 27.09.2018 г. на Комисията за финансов надзор

Издадена от председателя на КФН

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (1) С наредбата се определят:

1. изискванията към рекламните и писмените информационни материали на пенсионноосигурителните дружества;

2. изискванията към страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества;

3. образците на документите и информацията по чл. 123з, ал. 1, т. 2 - 5 от Кодекса за социално осигуряване;

4. изискванията към формата и съдържанието на информацията за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване;

5. изискванията към определянето и публичното оповестяване на постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване;

6. приложимият метод за изчисляване на постигнатата реална доходност по индивидуалните партии на осигурените лица във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

(2) Изискванията на тази наредба се отнасят за всички рекламни и писмени информационни материали, включително печатни, аудио, визуални, електронни или други, които съдържат описание на характеристиките, продуктите, услугите и резултатите от дейността на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(3) Изискванията на тази наредба се отнасят и за материалите, които:

1. пенсионноосигурителното дружество разпространява, публикува на своята страница в интернет или включва в съдържанието на свои рекламни и писмени информационни материали;

2. се разпространяват от други лица от името на дружеството или с участие на негови представители.

Раздел II

Изисквания към рекламните и писмените информационни материали

Чл. 2. (1) Рекламните и писмените информационни материали на пенсионноосигурителните дружества трябва:

1. да са изготвени на български език, а когато са придружени с чуждестранен превод, той да съответства напълно на текста на български език;

2. да са написани разбираемо, като използваните термини и понятия са съобразени с възприетата в нормативната уредба терминология;

3. да не съдържат текстове, противоречащи на нормативната уредба;

4. да съдържат точна и актуална информация за пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и условията за осигуряване в тях;

5. да не представят продукти и услуги, които съответното пенсионноосигурително дружество не предлага в момента;

6. да не съдържат неверни, непълни, подвеждащи или заблуждаващи данни и информация, включително чрез информацията в тях да не се укриват или прикриват съществени факти и обстоятелства;

7. да не съдържат двусмислена или преувеличена информация, в резултат на която нейният адресат може да си създаде невярно впечатление или извод за пенсионноосигурително дружество, управляван от него фонд или за допълнителното пенсионно осигуряване;

8. да съдържат текст, че посочените резултати нямат връзка с бъдещи резултати, когато е посочена информация за резултатите от дейността на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване;

9. да съдържат показателите и периодите за посочените в тях числови данни;

10. да съдържат източника, където информацията може да бъде съпоставена или получена в пълен обем, когато са използвани препратки към документи, резултати от проучвания или статистическа информация;

11. да не съдържат самооценка за дружеството и/или за управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, като „най-голям“, „най-добър“, „лидер“ и други подобни изрази;

12. да не съдържат обещание за постигане на бъдеща доходност от инвестиции;

13. да съдържат цитати или позоваване на публикации само в случай че няма съмнение относно тяхната достоверност.

(2) Оповестяването на постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване задължително се придружава със:

1. кратко пояснение за значението на показателите за постигнатата доходност и за равнището на инвестиционния риск, както и информация, че не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партии средства;

2. посочване на използваната методика за изчисляване на доходността и инвестиционния риск по т. 1 и на мястото и начина за запознаване с нея;

3. посочване на мястото и начина за запознаване с инвестиционната политика на фонда, както и на измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност през периода, за който се оповестяват резултатите.

(3) Данните, използвани при определяне на резултатите от дейността на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, трябва да съответстват на данните, представяни в Комисията за финансов надзор.

(4) Пенсионноосигурителното дружество може да съпоставя предлаганите условия за допълнително пенсионно осигуряване и постигнатите резултати от дейността си с тези на други пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване само ако представя съответните условия и данни за целия пазар на допълнително пенсионно осигуряване за същия период.

(5) В случай че пенсионноосигурителното дружество е част от финансова група, дейността на дружеството следва ясно да е разграничена от тази на групата и постигнатите от групата резултати да не се представят като присъщи резултати на дружеството.

(6) Като акционери на пенсионноосигурителното дружество се посочват само физически или юридически лица, които пряко притежават негови акции, като се допуска оповестяване и на действителните собственици.

Чл. 3. (1) При изменения и допълнения в нормативната уредба, регламентираща дейността по допълнителното пенсионно осигуряване, пенсионноосигурителното дружество актуализира съдържанието на рекламните и писмените информационни материали или спира разпространението им в 14-дневен срок от влизането в сила на извършената промяна, а информацията в страницата в интернет на дружеството се актуализира в 7-дневен срок от промяната.

(2) Предишен текст на рекламен или писмен информационен материал може да се запази с изрична забележка за датата на неговото изменение или допълнение.

Раздел III

Изисквания към страницата в интернет на пенсионноосигурителното дружество

Чл. 4. (1) Информацията и материалите, публикувани на страницата в интернет на пенсионноосигурителното дружество, включително и когато техен автор е трето лице, трябва да отговарят на изискванията по раздел II.

(2) Страницата в интернет на пенсионноосигурителното дружество съдържа:

1. пълно наименование на дружеството, седалище и адрес на управление, телефони и електронен адрес за връзка с дружеството;

2. данни за съдебната регистрация, съответно - за вписване в търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията, както и за пенсионната лицензия на дружеството;

3. актуално състояние на обстоятелствата, подлежащи на вписване в търговския регистър, както и кратко биографично представяне на изпълнителните директори и членовете на управителните и контролните органи на пенсионноосигурителното дружество;

4. данни за акционерите на пенсионноосигурителното дружество, притежаващи квалифицирано участие в неговия капитал - наименование, съответно име и размер на акционерното участие;

5. адреси и телефони на офисите на дружеството в страната;

6. наименования на учредените и управлявани от дружеството фондове за допълнително пенсионно осигуряване, данни за съдебната им регистрация и за разрешението за управление на съответния фонд, както и регистрационен код в Националната агенция за приходите за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

7. състав на попечителските и консултативния съвет, телефон и адрес за връзка с председателя или друг представител на съответния съвет;

8. банка-попечител на всеки фонд за допълнително пенсионно осигуряване и инвестиционни посредници, с които пенсионноосигурителното дружество има сключени договори за извършване на сделки с финансови инструменти;

9. правилници за организацията и дейността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, както и наименованията на двата централни всекидневника, в които се публикуват съобщения за измененията и допълненията в правилниците;

10. инвестиционна политика и актуална структура на инвестиционния портфейл към края на всяко тримесечие - поотделно за всеки управляван от дружеството пенсионен фонд по образец съгласно приложения № 12 - 14;

11. стойността на един дял за текущия ден и за всеки ден от периода след 1.07.2004 г. - поотделно за всеки управляван от дружеството пенсионен фонд, както и наименованието на централния ежедневник, в който се обявява стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец;

12. използваната методика за изчисляване на постигнатата доходност и на равнището на инвестиционния риск;

13. процедура и срокове за разглеждане на жалби, свързани с дейността на дружеството и управляваните от него фондове, като изрично се посочат и органите, до които могат да се подават жалби и сигнали съгласно чл. 174 от Кодекса за социално осигуряване и правилниците за организацията и дейността на съответните фондове;

14. утвърдените от управителните органи на дружеството образци на заявления, молби, формуляри и други документи, отнасящи се до правата на осигурените лица и процедурите за тяхното упражняване, както и актуалните документи с основна информация за осигурените лица, във формат, даващ възможност да бъдат разпечатвани и попълвани;

15. актуална информация за адресите на офисите и за банковите сметки, по които може да бъдат заплатени дължими на дружеството такси;

16. финансови отчети, документи и други материали, за които съществува законово задължение да бъдат публикувани, като се посочва датата на публикацията;

17. образците на легитимационните документи, с които трябва да се представят осигурителните посредници и лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, във взаимоотношенията си с осигурените лица;

18. препратка (линк) към публичните регистри на Комисията за финансов надзор по чл. 122д и чл. 123г, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване.

Раздел IV

Образци на документи и информация

Чл. 5. (1) Документът с актуална информация относно основните характеристики на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, който се предоставя при подаване на заявление за участие във фонда, съответно за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, се изготвя по образец съгласно приложения № 3, 4 и 6 от Наредба № 33 от 2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд (ДВ, бр. 83 от 2006 г.).

(2) Документът с актуална информация относно основните характеристики на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, който се предоставя при първоначално сключване на осигурителен договор, се изготвя по образец съгласно приложения № 1 - 3.

(3) Документът с актуална информация относно основните характеристики на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, който се предоставя при упражняване на право на прехвърляне по чл. 171 и чл. 247 от Кодекса за социално осигуряване, се изготвя по образец съгласно приложения № 1а, 3б и 3в от Наредба № 3 от 2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество (ДВ, бр. 90 от 2003 г.).

Чл. 6. (1) Извлечението от индивидуалните партии на осигурените лица се изготвя по образец съгласно приложения № 4 - 6.

(2) Извлечението от индивидуалните партии на лицата, осигурени в професионален пенсионен фонд, на които са прехвърлени към Националния осигурителен институт средства на основание § 4а, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване, обявен за противоконституционен с Решение № 7 от 31.05.2011 г. на Конституционния съд, се изготвя по образец съгласно приложение № 7.

Чл. 7. Информацията за индивидуална партида на осигурено лице по чл. 123з, ал. 1, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване се изготвя по образец съгласно приложения № 8 - 10.

Чл. 8. Информация за постигната реална доходност по индивидуална партида на осигурено лице във фонд за допълнително пенсионно осигуряване се изготвя по образец съгласно приложение № 11.

Чл. 9. Информацията за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти за всеки управляван фонд се публикува от пенсионноосигурителното дружество на неговата страница в интернет в таблична форма и със съдържание съгласно приложения № 12 - 14.

Раздел V

Изисквания относно определянето и публичното оповестяване на постигната доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фонд за допълнително пенсионно осигуряване

Чл. 10. (1) Публичното оповестяване на постигната доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фонд за допълнително пенсионно осигуряване се извършва, като се спазват изискванията на раздел II.

(2) Пенсионноосигурителното дружество до 31 март всяка година оповестява публично информация за постигнатата годишна доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на всеки фонд, която съдържа:

1. номиналната доходност в процент при управление на активите на фонда за всяка поредна календарна година от предходния петгодишен период, изчислена, като разликата между стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на съответната година, и стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, съгласно т. 1 от приложение № 15;

2. средната номинална доходност в процент при управлението на активите на пенсионния фонд за предходния петгодишен период, изчислена като средна геометрична на доходностите, определени по реда на т. 1, за всяка поредна календарна година от петгодишния период;

3. равнището на инвестиционния риск при управление на активите на фонда за всяка поредна календарна година от предходния петгодишен период, измерено с показателя стандартно отклонение на доходността, изчислен съгласно т. 4 на приложение № 15;

4. коефициент на Шарп, изчислен съгласно т. 8 на приложение № 15, в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година, определена съгласно т. 9 от приложение № 15.

(3) В случай че не са налице данни по ал. 1, т. 1 и 3 за пет пълни календарни години от вписване на фонда в съдебния регистър, се оповестява информация само за пълните календарни години на управление на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, като изрично се посочват причините за това.

Чл. 11. Освен в случаите по чл. 10, ал. 2 пенсионноосигурителното дружество може да оповестява информация за номиналната доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване към края на всяко календарно тримесечие за предходния 24-, 36- или 60-месечен период, ако са изпълнени следните условия:

1. номиналната доходност е изчислена на годишна база по формулата в т. 2 на приложение № 15;

2. номиналната доходност се оповестява едновременно със стойността на показателя стандартно отклонение на доходността, изчислен на годишна база съгласно т. 4 на приложение № 15, от данни за същия период, за който е изчислена доходността;

3. в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответния период, определена съгласно т. 9 от приложение № 15, се оповестява и стойността на коефициента на Шарп, изчислен на годишна база съгласно т. 8 на приложение № 15 от данните за същия период, за който е изчислена доходността.

Чл. 12. (1) По изключение пенсионноосигурителното дружество може да публикува данни за постигнатата доходност при управление на активите на фонд за едногодишни периоди преди въвеждането на дялове при воденето на индивидуалните партиди, като в този случай не се оповестява информация за равнището на инвестиционния риск при управление на активите на фонда.

(2) Данните по ал. 1 трябва да са официално оповестени от Държавната агенция за осигурителен надзор или Комисията за финансов надзор, като задължително се описва методиката, по която е изчислена доходността.

Чл. 13. Информацията по чл. 10 - 12 се оповестява на страницата в интернет на пенсионноосигурителното дружество и се предоставя при поискване на заинтересованите лица във всички негови офиси в страната.

Раздел VI

Метод за изчисляване на реална доходност по индивидуална партида на осигурено лице във фонд за допълнително пенсионно осигуряване

Чл. 14. Постигнатата реална доходност по индивидуална партида на осигурено лице във фонд за допълнително пенсионно осигуряване се изчислява по парично-претегления метод, като се използва формулата в приложение № 16.

Раздел VII

Вътрешен контрол върху съдържанието на рекламните и писмените информационни материали

Чл. 15. Всеки материал, подлежащ на издаване и разпространение от пенсионноосигурителното дружество, включително посредством публикуване на неговата страница в интернет, се одобрява и подписва от изпълнителните директори и от ръководителя на службата за вътрешен контрол, като се отбелязва датата на одобрение.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 123з, ал. 6 и 7, чл. 123и, ал. 6, чл. 180, ал. 2 и чл. 249 във връзка с чл. 180, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване и е приета с Решение № 922-Н от 27.09.2018 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 2. Наредбата влиза в сила от 19.11.2018 г.

Председател: Карина Караиванова

Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2 ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД И УЧАСТИЕТО В НЕГО

(при осигуряване с лични вноски)

(наименование на ПОД)

(лого на ПОД)

(наименование на фонда)

Акционери, притежаващи 10 и над 10 на сто от капитала на ... <i>(наименование на ПОД)</i>		
№	Име, презиме, фамилия за ФЛ/наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %

(При необходимост се добавят допълнителни редове! За физическите лица не се попълва ЕГН!)

I. Какво трябва да знаете за допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в доброволен пенсионен фонд (ДПФ)

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в ДПФ е част от Третия стълб на пенсионната система в Република България. То се осъществява от частни пенсионноосигурителни дружества, които учредяват и управляват доброволни пенсионни фондове. Всяко пенсионноосигурително дружество (ПОД) може да управлява само по един ДПФ.

Нормативната уредба на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се съдържа в част II на Кодекса за социално осигуряване (КСО) и в подзаконовите актове по прилагането му.

Осигуряването в ДПФ не е задължително. Изборът на ДПФ е личен и свободен. В него може да се осигурява или да бъде осигурявано всяко лице, навършило 16 години.

Осигурителен договор може да се сключи в офис на дружеството, управляващо избрания ДПФ, чрез осигурителен посредник на това дружество или по електронен път с квалифициран електронен подпис. Осигурителният посредник следва да Ви представи документ, който го легитимира за упражняване на дейността по сключване на осигурителни договори от името и за сметка на дружеството. При съмнения дали определено лице действително е посредник на дружеството, може да се направи справка във водения от КФН регистър, достъпен на нейната интернет страница (www.fsc.bg). При подписване на договора ПОД следва да Ви предостави екземпляр от него. Също така имате право да получите копие от основния устройствен акт на ДПФ - правилника за организацията и дейността му, и копие от инвестиционната му политика.

Осигурителната вноска може да бъде месечна, за друг период или еднократна. Осигурителни вноски могат да правят:

- осигуреното лице - за своя сметка;
- работодателят на лицето - в полза на осигуреното лице, което трябва да е предоставило писмено съгласие за това;
- друг осигурител - в полза на осигуреното лице, което трябва да е предоставило писмено съгласие за това.

Осигурителите са длъжни по желание на осигуреното лице да удържат от възнаграждението му за съответния месец осигурителната вноска, която е за негова сметка, и да я превеждат на съответния ДПФ. Внасянето на осигурителни вноски от осигурителите не задължава осигуреното лице да прави вноски за своя сметка.

Тъй като осигуряването в ДПФ е изградено изцяло на доброволен принцип, може внасянето на осигурителни вноски да се прекъсва, като това не води до загуба на пенсионни права или санкции за осигурителя или осигуреното лице. При възможност внасянето на осигурителни вноски може да се поднови.

Осигурителните вноски на всяко лице се натрупват по негова индивидуална партида във фонда, като вноските от осигурителите се водят отделно от личните вноски и от вноските на другия осигурител. Натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице са лични и се наследяват.

Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на ДПФ. ПОД управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти, с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигуреният в ДПФ има право на лична пенсия за старост, която може да бъде пожизнена или срочна, в зависимост от предвиденото в правилника за организацията и дейността на фонда и предпочитанията на лицето. Правото на пенсия възниква при придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от държавното обществено осигуряване. Пенсия от ДПФ може да бъде получавана и при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или до 5 години преди навършване на тази възраст. Размерът на пожизнената пенсия, получавана от ДПФ, се изчислява на основата на натрупаната в индивидуалната партида сума в съответствие с определените биометрични таблици и технически лихвен процент, а размерът на срочната пенсия - от натрупаната сума по индивидуалната партида, срока на получаване и технически лихвен процент. Сумата по индивидуалната партида се формира от направените вноски и дохода от тяхното инвестиране, намалени с таксите и удържките, предвидени в КСО и в правилника на фонда.

Осигуряването в ДПФ дава право и на лична пенсия за инвалидност. То възниква от датата на инвалидизирането, посочена в решението на териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК). Личната пенсия за инвалидност може да бъде пожизнена или срочна в зависимост от решението на ТЕЛК или НЕЛК.

Осигуреното в ДПФ лице може във всеки един момент да изтегли натрупаните средства по индивидуалната си партида от лични вноски. Средствата, натрупани от вноски за сметка на работодател, могат да бъдат получени при придобиване право на лична пенсия за старост или за инвалидност. Средствата от вноски на друг осигурител могат да бъдат изтеглени преди придобиване на право на пенсия, ако другият осигурител не е ограничил правото за това.

Осигуреното лице може да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната му партида или част от тях от един в друг ДПФ не повече от веднъж в рамките на една календарна година. В случай на несъгласие с извършени промени в правилника за организацията и дейността на ДПФ или в инвестиционната му политика, които не произтичат от изменение в нормативната уредба, осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната си партида в друг ДПФ, ако в тримесечен срок от уведомяването за направените промени подаде заявление за това. Работодателят или другият осигурител може да ограничи правото на прехвърляне в друг ДПФ на средствата, натрупани от вноски за тяхна сметка. Ограничението за прехвърляне не се прилага при прекратяване на осигурителния договор и при прекратяване на трудовото отношение с работодателя. Също така осигуреното лице

има право да прехвърли не повече от веднъж в рамките на една календарна година натрупаните по индивидуалната му партида средства от лични вноски или част от тях по индивидуална партида на съпруг или на роднини по права линия до втора степен.

Осигуряването в ДПФ дава право и на наследствена пенсия. Осигуреното лице посочва своите наследници в договора за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, в противен случай за такива се приемат законовите наследници. Осигуреното лице има възможност да промени посочените от него наследници. Когато осигуреното лице не е посочило наследници в осигурителния си договор и няма наследници по закон, натрупаните средства по индивидуалната му партида остават в резерва на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пожизнени пенсии.

Наследниците на починало осигурено лице могат да получат натрупаните по индивидуалната партида средства и под формата на еднократно или разсрочено изплащане.

Личните вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в размер до 10% от месечната, съответно годишната данъчна основа, не подлежат на данъчно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на ДПФ, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Пенсиите, отпускани от ДПФ, не подлежат на данъчно облагане.

Надзорът върху ПОД се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

II. Основни характеристики на пенсионния фонд

1. Осигурителни плащания

При осигуряване в ДПФ .... (посочва се конкретното наименование на фонда) Вие имате право на следните осигурителни плащания:

- лична пожизнена пенсия за старост;
- лична срочна пенсия за старост;
- лична пожизнена пенсия за инвалидност;
- лична срочна пенсия за инвалидност;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;
- наследствена пенсия на ... (посочват се категориите лица съобразно предвиденото в правилника на фонда)
- еднократно или разсрочено изплащане на средства на наследниците на починало осигурено лице или на пенсионер.

(Посочват се само продуктите, които дружеството предлага. При предлагане на различни видове продукти в рамките на посочените по-горе категории - напр. различни видове срочни пенсии - се посочват всички видове продукти.)

2. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

2.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

2.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови ценни книжа	
2.	Дялови ценни книжа (акции, права и дялове)	

3.	Влогове в банки	
4.	Инвестиционни имоти	

2.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може, както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигната номинална доходност за последните 5 години

Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

2.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите

на дружеството и на неговата страница в интернет (www..... (посочва се линк към страницата).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН www.fsc.bg.

До 10-о число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на ценни книжа за управлявания от него ДПФ.

3. Такси и удържки

При управлението на фонда ПОД ..... (наименование на ПОД) събира следните такси и удържки:

Наименование на таксата/удържката	Размер на таксата/удържката

(посочват се изчерпателно всички такси и удържки съгласно правилника на фонда)

4. Гаранции

Следва да имате предвид, че при осигуряването във фонд за доброволно пенсионно осигуряване на осигурените лица не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партиди средства.

III. Общи указания за осигуреното в ДПФ лице

1. Следете състоянието на индивидуалната си партида. ПОД е длъжно всяка година до 31 май да Ви изпраща извлечение от нея. Извлечението съдържа информация за натрупаните средства по партидата Ви към края на предходната година, постъпилите вноски, постигнатата доходност, извършените плащания и начислените такси и удържки. Дружеството е длъжно да Ви предостави тази информация и при поискване. Справка за състоянието на индивидуалната партида може да направите и на интернет страницата на дружеството, като е необходимо предварително да Ви бъде издаден идентификатор.

2. Уведомявайте ПОД при всяка промяна в личните Ви данни, записани в осигурителния договор, като е необходимо да приложите и копия от документите, удостоверяващи това обстоятелство. Така ще бъдат защитени Вашите интереси.

3. Информирайте се как се управляват Вашите средства. Дружеството ежедневно оповестява във всеки свой офис и на страницата си в интернет стойността на един дял на пенсионния фонд. То обявява стойността на един дял за последния работен ден на всеки месец и в един централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД: – на тел. ... (тел. за контакти на ПОД); – www..... (интернет страница на ПОД); – от неговите осигурителни посредници и служители;

– от Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg).

Вие можете да се запознаете с документите с основна информация за осигурените лица на останалите пенсионноосигурителни дружества на техните интернет страници.

В случай че считате, че Вашите права са нарушени, Вие можете да отнесете въпроса по Ваш избор до:

– .....

(наименование на ПОД);

– консултативния съвет на .....
(наименование на фонда);

– секторната помирителна комисия или медиатор към Комисията за защита на потребителите (за да сезирате секторната помирителна комисия, е необходимо да сте се обърнали по същия въпрос първо към пенсионноосигурителното дружество);

– Комисията за финансов надзор;

– съда.

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този документ!

Този документ е изготвен на ..... г.

Приложение № 2 към чл. 5, ал. 2 ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД И УЧАСТИЕТО В НЕГО

(при осигуряване от осигурители и други осигурители по чл. 230, ал. 3, т. 2 – 4 от КСО)

(наименование на ПОД)

(лого на ПОД)

(наименование на фонда)

Акционери, притежаващи 10 и над 10 на сто от капитала на ... (наименование на ПОД)		
№	Име, презиме, фамилия за ФЛ/наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %

(При необходимост се добавят допълнителни редове! За

физическите лица не се попълва ЕГН!

I. Какво трябва да знаете за допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в доброволен пенсионен фонд (ДПФ)

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в ДПФ е част от Третия стълб на пенсионната система в Република България. То се осъществява от частни пенсионноосигурителни дружества, които учредяват и управляват доброволни пенсионни фондове. Всяко пенсионноосигурително дружество (ПОД) може да управлява само по един ДПФ.

Нормативната уредба на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се съдържа в част II на Кодекса за социално осигуряване (КСО) и в подзаконовите актове по прилагането му.

В ДПФ може да се осигурява или да бъде осигурявано всяко лице, навършило 16 години.

Вие можете да правите вноски в ДПФ в полза на Вашите работници/служители в качеството си на работодател или в качеството си на друг осигурител в полза на лица, с които не сте в трудови и сходни отношения, но които желаете да осигурявате. При внасянето на вноски в полза на друго лице е необходимо предварително писмено съгласие от негова страна. Осигурителната вноска може да бъде месечна, за друг период или еднократна. Осигурените от Вас лица могат също да правят вноски за собствена сметка.

Осигурителните вноски в полза на всяко осигурено от Вас лице се натрупват по негова индивидуална партида във фонда. Направените от Вас вноски се водят отделно от личните вноски на съответното лице и от направени в негова полза вноски на другия осигурител. Натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице са лични и се наследяват.

За да осигурявате Вашите работници/служители като техен работодател или лица, с които не сте в трудови и сходни отношения, в качеството си на друг осигурител, е необходимо да сключите осигурителен договор с пенсионноосигурителното дружество, управляващо съответния ДПФ. Договорът може да се сключи в офис на дружеството, управляващо избрания ДПФ, чрез осигурителен посредник на това дружество или по електронен път с квалифициран електронен подпис. Осигурителният посредник следва да Ви представи документ, който го легитимира за упражняване на дейността по сключване на осигурителни договори от името и за сметка на дружеството. При съмнения дали определено лице действително е посредник на дружеството, може да се направи справка във водения от КФН регистър, достъпен на нейната интернет страница (www.fsc.bg). При подписване на договора ПОД следва да Ви предостави екземпляр от него. Също така имате право да получите копие от основния устройствен акт на ДПФ - правилника за организацията и дейността му, и копие от инвестиционната му политика.

Когато осигурявате други лица в качеството си на работодател, в осигурителния договор можете да ограничите правото им да прехвърлят в друг фонд средствата, натрупани от Вашите вноски. Също така тези средства не могат да бъдат изтеглени от осигурения преди придобиване на право на пенсия за старост или инвалидност. В случай че правите вноски в качеството си на друг осигурител, можете да ограничите правата на осигуреното от Вас лице да изтегли и/или да прехвърли средствата, натрупани от Вашите вноски.

Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на ДПФ. ПОД управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти, с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигуреното от Вас лице в ДПФ има право на лична пенсия за старост, която може да бъде пожизнена или срочна, в зависимост от предвиденото в правилника за

организацията и дейността на фонда и предпочитанията на лицето. Правото на пенсия възниква при придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от държавното обществено осигуряване. Пенсия от ДПФ може да бъде получавана и при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или до 5 години преди навършване на тази възраст. Размерът на пожизнената пенсия, получавана от ДПФ, се изчислява на основата на натрупаната в индивидуалната партида сума в съответствие с определените биометрични таблици и технически лихвен процент, а размерът на срочната пенсия - от натрупаната сума по индивидуалната партида, срока на получаване и технически лихвен процент. Сумата по индивидуалната партида се формира от направените вноски и дохода от тяхното инвестиране, намалени с таксите и удържките, предвидени в КСО и в правилника на фонда.

Осигуряването в ДПФ дава право и на лична пенсия за инвалидност. То възниква от датата на инвалидизирането, посочена в решението на териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК). Личната пенсия за инвалидност може да бъде пожизнена или срочна в зависимост от решението на ТЕЛК или НЕЛК.

Осигуряването в ДПФ дава право и на наследствена пенсия. Наследниците на починало осигурено лице могат да получат натрупаните по индивидуалната партида средства и под формата на еднократно или разсрочено изплащане. Когато осигуреното лице няма наследници, натрупаните средства по индивидуалната му партида остават в резерва на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пожизнени пенсии.

В случай че не сте ограничили правото му на прехвърляне, осигуреното от Вас лице може да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната си партида или част от тях от един в друг ДПФ не повече от веднъж в рамките на една календарна година. В случай на несъгласие с извършени промени в правилника за организацията и дейността на ДПФ или в инвестиционната му политика, които не произтичат от изменение в нормативната уредба, осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната си партида в друг ДПФ, ако в тримесечен срок от уведомяването за направените промени подаде заявление за това. Ограничението за прехвърляне не се прилага при прекратяване на осигурителния договор и при прекратяване на трудовото отношение с Вас като работодател.

Направените от Вас като осигурител вноски в полза на Вашите работници/служители се признават за разход по ред, начин и в размери, определени със Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на ДПФ, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Пенсиите, отпускани от ДПФ, не подлежат на данъчно облагане.

Надзорът върху ПОД се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

II. Основни характеристики на пенсионния фонд

1. Осигурителни плащания

При осигуряване в ДПФ ... (посочва се конкретното наименование на фонда) осигурените от Вас лица имат право на следните осигурителни плащания:

- лична пожизнена пенсия за старост;
- лична срочна пенсия за старост;
- лична пожизнена пенсия за инвалидност;
- лична срочна пенсия за инвалидност;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;

- наследствена пенсия на ... (посочват се категориите лица съобразно предвиденото в правилника на фонда);

- еднократно или разсрочено изплащане на средства на наследниците на починало осигурено лице или на пенсионер.

(Посочват се само продуктите, които дружеството предлага. При предлагане на различни видове продукти в рамките на посочените по-горе категории - напр. различни видове срочни пенсии - се посочват всички видове продукти.)

2. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

2.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

2.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови ценни книжа	
2.	Дялови ценни книжа (акции, права и дялове)	
3.	Влогове в банки	
4.	Инвестиционни имоти	

2.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигната номинална доходност за последните 5 години

Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

2.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности

на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите на дружеството и на неговата страница в интернет (www.....) (посочва се линк към страницата).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН www.fsc.bg.

До 10-о число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на ценни книжа за управлението от него ДПФ.

За да се информирате как се управляват внесените от Вас средства, можете да следите и стойността на един дял в ДПФ. Дружеството ежедневно оповестява във всеки свой офис и на страницата си в интернет тази стойност. То обявява стойността на един дял за последния работен ден на всеки месец и в един централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

3. Такси и удържки

При управлението на фонда ПОД ..... (наименование на ПОД) събира следните такси и удържки:

Наименование на таксата/удържката	Размер на таксата/удържката

(посочват се изчерпателно всички такси и удържки съгласно правилника на фонда)

4. Гаранции

Следва да имате предвид, че при осигуряването във фонд за доброволно пенсионно осигуряване на осигурените лица не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партиди средства.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД:

- на тел. ... (тел. за контакти на ПОД);
- www..... (интернет страница на ПОД);
- от неговите осигурителни посредници и служители;
- от Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg).

Вие можете да се запознаете с документите с основна информация на останалите пенсионноосигурителни дружества на техните интернет страници.

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този документ!	Този документ е изготвен на ..... г.
--	--------------------------------------

Приложение № 3 към чл. 5, ал. 2

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ФОНД ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНОТО ДОБРОВОЛНО ОСИГУРЯВАНЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ СХЕМИ И УЧАСТИЕТО В НЕГО
(наименование на ПОД)

(лого на ПОД)

(наименование на фонда)

Акционери, притежавачи 10 и над 10 на сто от капитала на ... (наименование на ПОД)		
№	Име, презиме, фамилия за ФЛ/наименование и ЕИК за ЮЛ	Размер на участието в капитала
1.		... %
2.		... %
3.		... %
<i>(При необходимост се добавят допълнителни редове! За физическите лица не се попълва ЕГН!)</i>		

I. Какво трябва да знаете за осигуряването във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми (ДФФС)

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми е част от Третия стълб на пенсионната система в Република България. То се осъществява от частни пенсионноосигурителни дружества, които управляват и представляват ДПФПС. Едно пенсионноосигурително дружество може да учредява и да управлява един ДПФПС, който е отделно юридическо лице от дружеството.

Съществен белег на този вид осигуряване е, че основни елементи на осигуряването се определят на базата на договаряне между предприятието осигурител и неговите работници/служители. Осигуряването по професионални схеми се урежда задължително в колективно споразумение или в колективен трудов договор с минимално съдържание, определено в Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурителната вноска може да бъде месечна, за друг период или еднократна. Вноски във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми могат да правят:

1. предприятия осигурители, създадени съгласно законодателството на Република България и на всяка друга държава членка – за осигурените от тях лица в професионална схема;
2. физически лица, осигурени по професионална схема.

Предприятие осигурител е всяко физическо лице, юридическо лице или неперсонифицирано дружество, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица.

Осигуряването в ДПФПС не е задължително. В него може да бъде осигурявано всяко лице, навършило 16 години. Внасянето на осигурителни вноски от осигурителите и предприятията осигурители не задължава осигуреното лице да прави вноски за своя сметка.

Предприятията осигурители удържат от възнаграждението на осигуреното лице за съответния месец осигурителната вноска за негова сметка и я превеждат по фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми.

Осигурителният договор се сключва между пенсионноосигурителното дружество и предприятието осигурител. При сключване на договора предприятието осигурител трябва да представи на пенсионноосигурителното дружество колективното споразумение или колективния трудов договор, с който е предвидена професионалната схема. Осигурителният договор урежда предмета и обхвата на осигуряването, размера на осигурителната вноска и начина на нейното плащане, условията за прекратяване на договора, дължимите такси и удръжки, както и описание на професионалната схема. Професионалната схема определя условията и обхвата на осигуряването, видовете пенсионни плащания и размера на осигурителната вноска.

Осигурителният договор се прекратява при прехвърляне на професионалната схема в друг фонд от същия вид.

За всяко осигурено лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се открива индивидуална партида и се получава индивидуален осигурителен номер. По индивидуалната партида се натрупват осигурителните вноски, като тези от осигурителите се водят отделно от личните. Натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице са лични и се наследяват.

Съвкупността от средствата в партидите формира нетните активи на ДПФПС. Пенсионноосигурителното дружество управлява активите на фонда, като ги инвестира в определени и ограничени от закона финансови инструменти, с цел средствата по партидите на осигурените лица да нарастват с дохода, реализиран при инвестирането.

Осигурените лица в ДПФПС имат право на срочна пенсия за старост, еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида, еднократно или разсрочено изплащане на средства на наследниците на починало осигурено лице или на пенсионер. Размерът на пенсията се определя на базата на средствата, натрупани по индивидуалната партида, срока на нейното получаване и технически лихвен процент. Правото на лична пенсия за старост при осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми възниква при навършване на 60-годишна възраст за жените и мъжете. Пенсията е срочна съгласно условията на професионалната схема. Съгласно условията на професионалната схема, уговорени в колективното споразумение, съответно в колективния трудов договор, фондът за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми може да изплаща на осигуреното лице пенсията за старост до 5 години преди навършване на 60-годишна възраст. Лицата, които имат право на еднократно или разсрочено изплащане от ДПФПС при смърт на осигуреното лице или на пенсионер, се определят в колективното споразумение или колективния трудов договор. Когато няма такива лица, натрупаните средства по индивидуалната партида се дължат съгласно Закона за наследството.

Осигуреното лице има право да изтегли средствата, натрупани по своята индивидуална партида, съобразно уговореното в колективния трудов договор, съответно колективното споразумение за професионалната схема.

При прекратяване на правоотношението между предприятието осигурител и осигуреното лице лицето има право да прехвърли натрупаните средства от лични осигурителни вноски по индивидуалната партида или част от тях от един фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в друг такъв фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

Професионалната схема може да бъде прехвърлена от един фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, въз основа на допълнително споразумение между страните по колективното споразумение, съответно по колективния трудов договор.

Нормативната уредба на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се съдържа в част II на Кодекса за социално осигуряване и в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Надзорът върху пенсионноосигурителните дружества се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН) и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

II. Основни характеристики на пенсионния фонд

1. Осигурителни плащания

При осигуряване в ДПФПС .... (посочва се конкретното наименование на фонда) осигурените лица имат право на следните осигурителни плащания:

- лична срочна пенсия за старост;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;
- еднократно или разсрочено изплащане на средства на наследниците на починало осигурено лице или на пенсионер.

(При предлагане на различни видове продукти в рамките на посочените по-горе категории – напр. различни видове срочни пенсии – се посочват всички видове продукти.)

2. Основни данни за инвестициите на пенсионния фонд

2.1. Инвестиционни цели на фонда

(Посочват се основните инвестиционни цели на фонда, определени в неговия правилник съгласно инвестиционната му политика.)

2.2. Инвестиционни ограничения съгласно инвестиционната политика на фонда

№	Инвестиционни инструменти	Инвестиционни ограничения на фонда (% от активите)
1.	Дългови ценни книжа	
2.	Дялови ценни книжа (акции, права и дялове)	
3.	Влогове в банки	
4.	Инвестиционни имоти	

2.3. Доходност на пенсионния фонд

Постигнатата доходност на фонда за съответната година в процент се определя, като разликата между стойността на един дял, валидна за последния работен ден на годината, и стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година, се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година. Стойността на един дял може както да се увеличава, така и да намалява в резултат на постигнатия положителен или отрицателен доход от инвестициите на фонда.

Постигнатата номинална доходност за последните 5 години

<p><i>Представя се хистограма на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва в заглавието на графиката. В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.</i></p>
--

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

2.4. Инвестиционен риск на пенсионния фонд

Инвестиционният риск се характеризира с променливостта на постигнатата доходност от управлението на активите на фонда. Показател за измерване на инвестиционния риск е стандартното отклонение на доходността. По-високи стойности на стандартното отклонение означават по-висока степен на променливост (волатилност) на постигнатата доходност и съответно по-голям риск.

Стандартно отклонение на доходността за последните 5 години

<p><i>Представя се хистограма на стандартното отклонение на доходността с данни за всяка календарна година от предходния петгодишен период (актуализира се ежегодно). В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 5 години, се представя графика с данни за периода на осъществяване на дейност от фонда само за пълните календарни години, като този период се посочва</i></p>

в заглавието на графиката.
В случай че фондът е осъществявал дейност за период, по-кратък от 1 година, не се предоставя тази информация. Изрично се посочват причините за предоставяне на информация за период, по-кратък от 5 години, съответно за непредоставянето ѝ.

Посочените резултати се отнасят за минал период и не следва да се считат като обещание за бъдещи резултати.

Инвестиционната политика на пенсионния фонд, измененията в основните цели и ограничения на инвестиционната дейност, както и значението на показателите за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск са достъпни в офисите на дружеството и на неговата страница в интернет (www.....) (посочва се линк към страницата).

Допълнителна информация за доходността и стандартното отклонение на всички пенсионни фондове можете да намерите на сайта на КФН www.fsc.bg.

До 10-о число на месеца, следващ всяко календарно тримесечие, ПОД публикува на своята страница в интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на ценни книжа за управлявания от него ДПФПС.

3. Такси и удържки

При управлението на фонда ПОД .... (наименование на ПОД) събира следните такси и удържки:

Наименование на таксата/удържката	Размер на таксата/удържката

(посочват се изчерпателно всички такси и удържки съгласно правилника на фонда)

4. Гаранции

Следва да имате предвид, че при осигуряването във фонд за доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми на осигурените лица не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партии средства.

Вие можете да получите допълнителна информация за дейността на ПОД:

- на тел. ... (тел. за контакти на ПОД);
- www..... (интернет страница на ПОД);
- от неговите осигурителни посредници и служители;
- от Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg).

Моля, прочетете внимателно правилника на фонда и Вашия осигурителен договор, техните разпоредби имат предимство пред този документ!

Този документ е изготвен на ..... Г.

Лого на дружеството
Наименование на фонда за допълнително
задължително пенсионно осигуряване

ГОДИШНО ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партида за ..... г. на .....
(отчетна година) (трите имена на осигуреното лице)
.....
(постоянен адрес)

ЕГН □□□□□□XXXX

Осигурителен номер _____

Осигурителен договор (протокол за служебно разпределение) № и дата .....

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г.:
(година, предхождаща отчетната)

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... г.:
(отчетна година)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след на- правените удръжки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20 ..... г.:
(отчетна година)

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Забележки:

- Информацията за движението на средствата по индивидуалната партида е отразена по хронология на операциите.
- В колоната „Удържана такса (в левове)“ са посочени удържките от осигурителните вноски и ако е приложимо – такса при прехвърляне в пенсионна схема на ЕС, ЕЦБ или ЕИБ.

Индивидуалната партида се води в левове и в дялове съгласно Кодекса за социално осигуряване. На всяка постъпила сума в индивидуалната партида съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентирани в правилника на фонда удръжки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Броят на дяловете по индивидуалната партида се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партида към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Дата .....

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Лого на дружеството
Наименование на фонда за допълнително
доброволно пенсионно осигуряване

ГОДИШНО ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партида за ..... г. на .....
(отчетна година) (трите имена на осигуреното лице)
.....
(постоянен адрес)

ЕГН □□□□□□XXXX

Осигурителен номер _____

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г. по осигурителен договор
(година, предхождаща отчетната)

№ _____, с лични вноски:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... г. по осигурителния договор
(отчетна година)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след на- правените удръжки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г. по осигурителен договор
(отчетна година)

№ _____, с лични вноски:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г. по осигурителен договор
(година, предхождаща отчетната)

№ _____, с вноски от работодател:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... г. по осигурителния договор
(отчетна година)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след на- правените уд- ръжки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г. по осигурителен договор
(отчетна година)

№ _____, с вноски от работодател:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г. по осигурителен договор
(година, предхождаща отчетната)

№ _____, с вноски от друг осигурител:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... г. по осигурителния договор
(отчетна година)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удръжки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г. по осигурителен договор
(отчетна година)

№ _____, с вноски от друг осигурител:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Забележки:

- Информацията за движението на средствата по индивидуалната партида е отразена по хронология на операциите.
- Когато осигуреното лице е сключило или в негова полза е сключен един осигурителен договор, информация е предоставена само за този договор, а когато договорите са повече от един – поотделно за всеки конкретен договор.
- Всички такси и удръжки (с изключение на инвестиционната такса) са посочени в колоната „Удържана такса (в левове)“.

Индивидуалната партида се води в левове и в дялове съгласно КСО. На всяка постъпила сума в индивидуалната партида съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентираните в правилника на фонда удръжки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Броят на дяловете по индивидуалната партида се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партида към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Дата .....

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Приложение № 6
към чл. 6, ал. 1

Лого на дружеството
Наименование на фонда за допълнително доброволно
пенсионно осигуряване по професионални схеми

ГОДИШНО ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партида за ..... г. на .....
(отчетна година) (трите имена на осигуреното лице)
.....
(постоянен адрес)

ЕГН □□□□□□XXXX

Осигурителен номер _____

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20..... г.:
(година, предхождаща отчетната)

	Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял
Всичко по индивидуалната партида:			
в т. ч. от лични вноски			

Движение на средствата по индивидуалната партида през отчетната 20 _____ г.
по осигурителен договор № _____ за осигуряване по професионална схема на
предприятието осигурител _____
(наименование на предприятието осигурител)

I. Движение на средствата от вноски на предприятието осигурител

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

II. Движение на средствата от лични вноски

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към 31.12.20 _____ г.
(отчетна година)

	Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял
Всичко по индивидуалната партида:			
в т.ч. от лични вноски			

Забележки:

- Информацията за движението на средствата по индивидуалната партида е отразена по хронология на операциите.
- Когато договорите, по които лицето е осигурявано във фонда през отчетната година, са повече от един, вследствие на промяна на предприятието осигурител, информацията за движението на средствата по индивидуалната партида е предоставена поотделно за всеки договор, съответно – професионална схема на предприятие осигурител.
- Движението по индивидуалната партида за всеки осигурителен договор е посочено поотделно за средствата от вноски на предприятието осигурител и за средствата от лични вноски на осигуреното лице.
- Всички такси и удържки (с изключение на инвестиционната такса) са посочени в колоната „Удържана такса (в левове)“.

Индивидуалната партида се води в левове и в дялове съгласно Кодекса за социално осигуряване. На всяка постъпила сума в индивидуалната партида съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентираните в правилника на фонда удържки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Броят на дяловете по индивидуалната партида се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партида към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Дата .....

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Лого на дружеството
Наименование на професионалния
пенсионен фонд

ГОДИШНО ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партия за ..... г. на .....
(отчетна година) (трите имена на осигуреното лице)

.....
(постоянен адрес)

ЕГН   XXXX

Осигурителен номер _____

Осигурителен договор (протокол за служебно разпределение) № и дата .....

Състояние на индивидуалната партия към 31.12.20..... г.:
(година, предхождаща отчетната)

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партия през ..... г.:
(отчетна година)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партия към 31.12.20..... г.:
(отчетна година)

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Забележки:

- Информацията за движението на средствата по индивидуалната партия е отразена по хронология на операциите.
- В колоната „Удържана такса (в левове)“ са посочени удържките от осигурителните вноски и ако е приложимо – такса при прехвърляне в пенсионна схема на ЕС, ЕЦБ или ЕИБ.

ВНИМАНИЕ!

Напомняме Ви, че на основание § 4а, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на Кодекса за социално осигуряване (КСО) средствата, налични към 31.12.2010 г. в индивидуалната Ви партия в професионален пенсионен фонд (ППФ), бяха прехвърлени във Фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване (ДОО) в Националния осигурителен институт (НОИ). За периода от 01.01.2011 г. до 17.06.2011 г. Националната агенция за приходите (НАП) е превеждала осигурителните Ви вноски (ако такива са били дължими) във Фонд „Пенсии“ на ДОО. След последната дата дължимите за Вас осигурителни вноски за ППФ постъпват отново в индивидуалната Ви партия в ППФ, възстановена съгласно § 4б от ПЗР на КСО, считано от 18.06.2011 г. (след обявяването на § 4а, ал. 1 от ПЗР на КСО за противоконституционен). В случай че от 18.06.2011 г. до края на отчетната година, за която се отнася това извлечение, не са постъпвали вноски във фонда на Ваше име, то в партидата Ви няма налични средства.

Информираме Ви, че във връзка с прехвърлените Ви средства във Фонд „Пенсии“ на ДОО на основание § 4а, ал. 1 от ПЗР на КСО Вие разполагате по силата на § 4б от ПЗР на КСО със следните права:

1. В случай че се пенсионирате при условията на чл. 68 (пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършване на общата пенсионна възраст), чл. 68а (пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер), чл. 69 (ранно пенсиониране) или чл. 69а от КСО, без да сте придобили право на пенсиониране от ППФ (по чл. 168), имате право да получите от НОИ еднократно 100 % от средствата Ви, прехвърлени във Фонд „Пенсии“ на ДОО на основание § 4а, ал. 1 от ПЗР на КСО от ППФ, както и от осигурителните вноски (дължими за ППФ), постъпили в НОИ от датата на прехвърлянето до 17.06.2011 г. вкл. Средствата се изплащат в срок до 6 месеца след подаване на заявление от Ваша страна за възстановяването им.

2. В случай че Ви бъде определена трайно намалена работоспособност над 89,99 %, Вие имате право да получите от НОИ еднократно 50 % от средствата Ви, прехвърлени във Фонд „Пенсии“ на ДОО на основание § 4а, ал. 1 от ПЗР на КСО от ППФ, както и от осигурителните вноски (дължими за ППФ), постъпили в НОИ от датата на прехвърлянето до 17.06.2011 г. вкл. Средствата се изплащат в срок до 6 месеца след подаване на заявление от Ваша страна за възстановяването им.

3. В случай на смърт Вашите наследници – преживял съпруг, низходящи или възходящи – имат право да получат еднократно от НОИ средствата Ви, прехвърлени във Фонд „Пенсии“ на ДОО на основание § 4а, ал. 1 от ПЗР на КСО от ППФ, както и осигурителните вноски (дължими за ППФ), постъпили в НОИ от датата на прехвърлянето до 17.06.2011 г. вкл. Средствата се изплащат в срок до 6 месеца след подаване на заявление за възстановяването им.

4. Когато Ви бъде отпусната пенсия от ППФ по чл. 168 от КСО, НОИ следва да преведе обратно в индивидуалната Ви партида в ППФ средствата от Фонд „Пенсии“ на ДОО, прехвърлени там на основание § 4а, ал. 1 от ПЗР на КСО, както и постъпилите в НОИ от датата на прехвърлянето до 17.06.2011 г. вкл. осигурителни вноски (дължими за ППФ). Средствата се прехвърлят в 14-дневен срок от уведомяването на Националния осигурителен институт за отпуснатата Ви от ППФ пенсия.

Освен горните права Вие може да упражнявате и другите си осигурителни права, произтичащи от осигуряването Ви в настоящия ППФ, като се обърнете към пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда.

Индивидуалната партида се води в левове и в дялове съгласно Кодекса за социално осигуряване. На всяка постъпила сума в индивидуалната партида съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентирани в правилника на фонда удържки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Броят на дяловете по индивидуалната партида се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партида към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Приложение № 8
към чл. 7

Дата .....

Лого на дружеството
Наименование на фонд за допълнително
задължително пенсионно осигуряване

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партида за ..... на .....
(период) (трите имена на осигуреното лице)

ЕГН □□□□□□XXXX

Осигурителен номер .....

Осигурителен договор (протокол за служебно разпределение) № и дата .....

Състояние на индивидуалната партида към .....:
(начало на периода)

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през .....:
(период)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към .....:
(край на периода)

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Забележки:

1. Информацията за движението на средствата по индивидуалната партида е отразена по хронология на операциите.

2. В колоната „Удържана такса (в левове)“ са посочени удържките от осигурителните вноски и ако е приложимо – такса при прехвърляне в пенсионна схема на ЕС, ЕЦБ или ЕИБ.

Индивидуалната партида се води в левове и в дялове съгласно Кодекса за социално осигуряване. На всяка постъпила сума в индивидуалната партида съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентирани в правилника на фонда удържки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Броят на дяловете по индивидуалната партида се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партида към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Дата .....

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Приложение № 9
към чл. 7

Лого на дружеството
Наименование на фонда за допълнително
доброволно пенсионно осигуряване

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партида за ..... на .....
(период) (трите имена на осигуреното лице)

ЕГН XXXX

Осигурителен номер _____

Състояние на индивидуалната партида към ..... по осигурителен договор (начало на периода)						
№ _____, с лични вноски:						
Средства (в левове)		Брой дялове		Стойност на един дял		
Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... по осигурителния договор (период)						
Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след на- правените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял
Състояние на индивидуалната партида към ..... по осигурителен договор (край на периода)						
№ _____, с лични вноски:						
Средства (в левове)		Брой дялове		Стойност на един дял		

Състояние на индивидуалната партида към ..... по осигурителен договор
(начало на периода)

№ _____, с вноски от работодател:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... по осигурителния договор
(период)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след на- правените удръжки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към ..... по осигурителен договор
(край на периода)

№ _____, с вноски от работодател:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към ..... по осигурителен договор
(начало на периода)

№ _____, с вноски от друг осигурител:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Движение на средствата по индивидуалната партида през ..... по осигурителния договор
(период)

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след на- правените удръжки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към ..... по осигурителен договор
(край на периода)

№ _____, с вноски от друг осигурител:

Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Забележки:

1. Информацията за движението на средствата по индивидуалната партида е отразена по хронология на операциите.

2. Когато осигуреното лице е сключило или в негова полза е сключен един осигурителен договор, информация е предоставена само за този договор, а когато договорите са повече от един – поотделно за всеки конкретен договор.

3. Всички такси и удръжки (с изключение на инвестиционната такса) са посочени в колоната „Удържана такса (в левове)“.

Индивидуалната партида се води в левове и в дялове съгласно Кодекса за социално осигуряване. На всяка постъпила сума в индивидуалната партида съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентираните в правилника на фонда удържки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Броят на дяловете по индивидуалната партида се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партида. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партида към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Дата .....

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Приложение № 10
към чл. 7

Лого на дружеството
Наименование на фонда за допълнително доброволно
пенсионно осигуряване по професионални схеми

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от индивидуална партида за ..... на .....
(период) (трите имена на осигуреното лице)

ЕГН □□□□□□XXXX

Осигурителен номер _____

Състояние на индивидуалната партида към .....:
(начало на периода)

	Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял
Всичко по индивидуалната партида:			
в т.ч. от лични вноски			

Движение на средствата по индивидуалната партида през периода от ..... до.....
по осигурителен договор № ..... за осигуряване по професионална схема на
предприятието осигурител .....
(наименование на предприятието осигурител)

III. Движение на средствата от вноски на предприятието осигурител

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

IV. Движение на средствата от лични вноски

Дата	Сума (в левове)	Вид операция	Удържана такса (в левове)	Сума след направените удържки (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял

Състояние на индивидуалната партида към .....:
(край на периода)

	Средства (в левове)	Брой дялове	Стойност на един дял
Всичко по индивидуалната партия:			
в т.ч. от лични вноски			

Забележки:

1. Информацията за движението на средствата по индивидуалната партия е отразена по хронология на операциите.

2. Когато договорите, по които лицето е осигурявано във фонда през отчетната година, са повече от един, вследствие на промяна на предприятието осигурител, информацията за движението на средствата по индивидуалната партия е предоставена поотделно за всеки договор, съответно – професионална схема на предприятие осигурител.

3. Движението по индивидуалната партия за всеки осигурителен договор е посочено поотделно за средствата от вноски на предприятието осигурител и за средствата от лични вноски на осигуреното лице.

4. Всички такси и удържки (с изключение на инвестиционната такса) са посочени в колоната: „Удържана такса (в левове)“.

Индивидуалната партия се води в левове и в дялове съгласно Кодекса за социално осигуряване. На всяка постъпила сума в индивидуалната партия съответстват определен брой дялове или части от дялове. Те се изчисляват, като размерът на постъпилата сума, след приспадане на регламентираните в правилника на фонда удържки, се раздели на валидната за деня на постъпването на средствата стойност на един дял. С така получения брой дялове или части от дялове се увеличава общият брой на дяловете по индивидуалната партия. Броят на дяловете по индивидуалната партия се намалява при изплащане или прехвърляне на средства от нея, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така получения брой дялове или части от дялове се намалява общият брой на дяловете по индивидуалната партия. Доходът от инвестиране на средствата на фонда, след приспадане на инвестиционната такса, се отразява на стойността на всеки дял. Размерът на средствата в индивидуалната партия към определен ден се получава, като броят на дяловете се умножи по валидната за този ден стойност на един дял.

Дата .....

Представяващи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Приложение № 11
към чл. 8

Лого на дружеството
Наименование на фонда за допълнително
пензионно осигуряване

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕАЛНАТА ДОХОДНОСТ

по индивидуална партия на .....
(трите имена на осигуреното лице)

ЕГН XXXX

осигурителен номер .....

за период от ..... до .....

Състояние към .....:
(денят преди началото на периода, за който е информацията)

Средства по индивидуалната партия (в левове)	N_0
Индекс на потребителските цени (ИПЦ) за месеца, обявен от Националния статистически институт (НСИ)	ИПЦ ₀

Постъпили, изплатени и прехвърлени средства от индивидуалната партида през периода от ..... до .....

(в левове)

Дата	Постъпления по партидата (вноски, прехвърлени средства от други фондове и др.)	Изплатени средства или прехвърлени в други фондове	ИПЦ за месеца (обявен от НСИ)
			ИПЦ ₁

Състояние към .....
(последният ден на периода, за който е информацията)

Средства по индивидуалната партида (в левове)	N _n
Индекс на потребителските цени (ИПЦ) за месеца, обявен от Националния статистически институт (НСИ)	ИПЦ _n

Постигнатата **реална доходност** за целия период от ..... до ..... е .... %
(с точност до втория знак след десетичната запетая)

Реалната доходност по Вашата индивидуална партида представлява номиналната доходност от инвестиране на Вашите средства, коригирана с инфлацията за съответния период. Реалната доходност се изчислява по начин, определен с Наредба № 61 от 2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества.

Дата .....

Представящи
пенсионноосигурителното
дружество: .....
(име, фамилия)
.....
(име, фамилия)
(печат)

Приложение № 12
към чл. 9

ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ПО ВИДОВЕ АКТИВИ
на .....
(наименование на фонда за допълнително пенсионно осигуряване)

№ по ред	Активи	към .....г. (края на предходното тримесечие .....)		към .....г. (края на отчетното тримесечие)	
		Стойност (в хил. лв.)	Относителен дял от активите на фонда (в %)	Стойност (в хил. лв.)	Относителен дял от активите на фонда (в %)
1	2	3	4	5	6
1.	Финансови инструменти – общо, в т.ч.:				
1.1.	дългови				
1.2.	дялови (акции, права, дялове, варанти)				
2.	Влогове в банки				
3.	Инвестиционни имоти				
4.	Парични средства на каса и по разплащателни сметки				
5.	Вземания				
	ОБЩО				

**ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЯЛОВИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
ПО ЕМИТЕНТИ**

на .....
(наименование на фонда за допълнително пенсионно осигуряване)

№ по ред	Наименование на емитента	Вид финансов инструмент	Вид икономическа дейност на емитента*	Код на валута	към .....г. (края на отчетното тримесечие)	
					Стойност (в хил. лв.)	Относителен дял от активите на фонда (в %)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и права или варианти по тях, търгувани на регулиран пазар в държава членка – общо, в т.ч.:					
1.1.						
1.2.						
.....						
2.	Акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и права или варианти по тях, търгувани на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, определена с наредба на КФН, които акции са включени в индекси на тези пазари или са привилегирани акции на емитент, чиито акции са включени в такива индекси – общо, в т.ч.:					
2.1.						
2.2.						
.....						
3.	Акции, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка – общо, в т.ч.:					
3.1.						
3.2.						
.....						
4.	Акции на дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, както и права, издадени при увеличаване на капитала на дружеството – общо, в т.ч.:					
4.1.						
4.2.						
.....						
5.	Акции на предприятие за колективно инвестиране, чийто изключителен предмет на дейност е инвестиране в недвижими имоти, получило разрешение за извършване на дейност съгласно законодателството на държава членка – общо, в т.ч.:					

1	2	3	4	5	6	7
5.1.						
5.2.						
.....						
6.	Акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема със седалище в държава членка или в трета държава, определена с наредба на КФН – общо, в т.ч.:					
6.1.						
6.2.						
.....						
7.	Акции и/или дялове на алтернативни инвестиционни фондове, управлявани от лице, получило разрешение съгласно изискванията на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета – общо, в т.ч.:					
7.1.						
7.2.						
.....				.....		
	ОБЩО					

* Видът на икономическата дейност на емитента се посочва съгласно последната утвърдена от председателя на НСИ Класификация на икономическите дейности: сектори и подсектори.

Приложение № 14
към чл. 9

ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЪЛГОВИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

на .....
(наименование на фонда за допълнително пенсионно осигуряване)

№ по ред	Наименование на емитента	Вид икономическа дейност на емитента*	Код на валута	Към .....г. (края на отчетното тримесечие)	
				Стойност на дълговите финансови инструменти (в хил. лв.)	Относителен дял от активите на фонда (в %)
1	2	3	4	5	6
1.	Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държава членка, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка – общо, в т.ч. по емисии:				
1.1.		X			
1.2.		X			
.....		X			
2.	Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка – общо, в т.ч.:				

1	2	3	4	5	6
2.1.					
2.2.					
.....					
3.	Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трета държава, определена с наредба на комисията, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава – общо, в т.ч.:				
3.1.					
3.2.					
.....					
4.	Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трета държава извън посочените в т. 3, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка – общо, в т.ч.:				
4.1.					
4.2.					
.....					
5.	Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от международни финансови организации, с инвестиционен кредитен рейтинг – общо, в т.ч.:				
5.1.					
5.2.					
.....					
6.	Облигации, издадени от орган на местната власт на държава членка – общо, в т.ч.:				
6.1.					
6.2.					
.....					
7.	Облигации, издадени от орган на местната власт на трета държава, определена с наредба на КФН, с инвестиционен кредитен рейтинг и приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава – общо, в т.ч.:				
7.1.					
7.2.					
.....					

1	2	3	4	5	6
8.	Облигации, издадени от орган на местната власт на трета държава, извън посочените в т. 7, с инвестиционен кредитен рейтинг и приети за търговия на регулиран пазар в държава членка – общо, в т.ч.:				
8.1.					
8.2.					
.....					
9.	Корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на инфраструктурни проекти – общо, в т.ч.:				
9.1.					
9.2.					
.....					
10.	Корпоративни облигации, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка – общо, в т.ч.:				
10.1.					
10.2.					
.....					
11.	Корпоративни облигации, приети за търговия на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, с инвестиционен кредитен рейтинг – общо, в т.ч.:				
11.1.					
11.2.					
.....					
12.	Облигации, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка – общо, в т.ч.:				
12.1.					
12.2.					
.....					
13.	Обезпечени корпоративни облигации, които не са приети за търговия на регулиран пазар – общо, в т.ч.:				
13.1.					
13.2.					
.....					
	ОБЩО				

* Видът на икономическата дейност на емитента се посочва съгласно последната утвърдена от председателя на НСИ Класификация на икономическите дейности: сектори и подсектори

1. Номиналната доходност в процент от управлението на активите на фонда за календарна година се получава по формулата:

$$r = \frac{U_1 - U_0}{U_0} \times 100,$$

където:

r е номиналната доходност за календарна година в процент;

U_1 – стойността на един дял на фонда за последния работен ден на календарната година;

U_0 – стойността на един дял на фонда за последния работен ден на предходната календарна година.

2. Номиналната доходност в процент на годишна база за предходния 24-, 36- или 60-месечен период (период на изчисляване) се получава по формулата:

$$R_t = \left(\sqrt[n]{1 + \frac{R}{100}} - 1 \right) \times 100,$$

където:

R_t е номиналната доходност за периода на изчисляване в процент на годишна база;

R – номиналната доходност в процент за периода на изчисляване;

n – брой години, от които е съставен периодът на изчисляване.

3. Номиналната доходност в процент за периода на изчисляване се получава по формулата:

$$R = \frac{U_b - U_a}{U_a} \times 100,$$

където:

U_b е стойността на един дял на фонда за последния работен ден на периода за изчисляване;

U_a – стойността на един дял на фонда за последния работен ден на месеца, предхождащ периода на изчисляване.

4. Стандартното отклонение на доходността на годишна база от данни за периода на изчисляване се получава по формулата:

$$\sigma = \sigma_t \times \sqrt{250},$$

където:

σ е стандартното отклонение на доходността на годишна база за периода на изчисляване;

σ_t – стандартното отклонение на дневното изменение на стойността на един дял за периода на изчисляване.

5. Стандартното отклонение на дневното изменение на стойността на един дял за периода на изчисляване се получава по формулата:

$$\sigma_t = \sqrt{\frac{\sum (x_t - \bar{x})^2}{k - 1}},$$

където:

x_t е дневното изменение на стойността на един дял в процент за ден t ;

$\bar{x}$ – средната стойност на дневното изменение на стойността на един дял в процент за периода на изчисляване;

k – броят изменения на стойността на един дял за периода.

6. Дневното изменение на стойността на един дял в процент за ден t се изчислява по формулата:

$$x_t = \frac{u_t - u_{t-1}}{u_{t-1}} \times 100,$$

където:

u_t е стойността на един дял за работен ден t ;

u_{t-1} – стойността на един дял за предходния работен ден.

7. Средната стойност на дневното изменение на стойността на един дял в процент за периода на изчисляване се получава по формулата:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{t=1}^n x_t}{k},$$

където:

$\bar{x}$ е средната стойност на дневното изменение на един дял в процент за периода на изчисляване;

x_t – дневното изменение на стойността на един дял в процент за ден t ;

k – броят изменения на стойността на един дял за периода.

8. Коефициентът на Шарп на годишна база за периода на изчисляване се получава по формулата:

$$S = \frac{R_t - rf}{\sigma}$$

където:

S е коефициентът на Шарп на годишна база за периода на изчисляване;

σ – стандартното отклонение на доходността на годишна база за периода на изчисляване;

rf – безрисковата доходност за периода на изчисляване в процент;

R_t – номиналната доходност за периода на изчисляване в процент на годишна база.

9. За безрискова доходност rf за периода на изчисляване се приема средната стойност на индекса Eopia, изчислена по формулата:

$$rf = \frac{\sum_{t=1}^l e_t}{l},$$

където:

e_t е стойността в процент на индекса Eonia за ден t ;

l – броят стойности на индекса Eonia за периода на изчисляване.

Индексът Eonia (Eonia: Euro OverNight Index Average) се изчислява и обявява ежедневно от Европейската централна банка и стойностите му се публикуват в интернет на адрес: <http://www.euribor.org>

Приложение № 16 към чл. 14

Реалната доходност по индивидуалната партида в процент по парично-претегления метод е стой-

ността на R_{real} , която удовлетворява формулата:

$$N_n = N_0 \frac{ИПЦ_n}{ИПЦ_0} \times \left(1 + \frac{R_{real}}{100}\right) + \sum_{i=1}^n F_i \times \left(1 + \frac{R_{real}}{100}\right)^{\frac{n-i}{n}} \times \frac{ИПЦ_n}{ИПЦ_i}$$

където:

R_{real} е реалната доходност в процент;

n – броят дни в периода;

i – поредният ден през периода;

N_0 – наличността в началото на периода;

N_n – наличността в края на периода;

$ИПЦ_n$ – обявеният от НСИ индекс на потребителските цени (ИПЦ, 1995=100) за месеца, в който попада последният ден от периода;

$ИПЦ_i$ – обявеният от НСИ индекс на потребителските цени (ИПЦ, 1995=100) за месеца, в който попада денят i ;

$ИПЦ_0$ – обявеният от НСИ индекс на потребителските цени (ИПЦ, 1995=100) за месеца, в който попада денят, предхождащ началото на периода;

F_i – нетният паричен поток по индивидуалната партида за ден i (със знак + или –), равен на постъпленията по партидата, намалени с изплатените средства или прехвърлени в други фондове (вкл. в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система или във Фонд „Пенсии“ и Фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване).